

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2386

Vragen van de leden **Kuiken** en **Heerts** (beiden PvdA) aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Justitie over *het misbruik van alarmnummer 112*. (Ingezonden 12 februari 2009)

- 1 Kent u het bericht «Noodgeval in gevaar door misbruik 112»?¹
- 2 Deelt u de mening dat misbruik van het alarmnummer 112 letterlijk levensgevaarlijk is en daarom streng moet worden aangepakt en tegengegaan?
- 3 Welke reeks maatregelen, waar in het bericht naar wordt verwezen, gaat u ondernemen?
- 4 Deelt u de mening dat het belangrijk is dat het misbruik van 112 een strafbaar feit blijft en geen overtreding? Is het mogelijk om het misbruik van 112 via een OM-afdoening af te handelen aangezien 3,4 miljoen misbruik of oneigenlijk gebruik echter een te groot aantal is om allemaal strafrechtelijk te vervolgen?
- 5 Wilt u ook in overweging nemen of het mogelijk en wenselijk is om

bellers, die stelselmatig van 112 misbruik maken, tijdelijk voor 112 af te sluiten?

¹ De Telegraaf, 10 februari 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Ter Horst** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de minister van Justitie (ontvangen 17 april 2009)

- 1 Ja.
- 2 Misbruik van het alarmnummer 112 kan levensgevaarlijk zijn en moet daarom worden tegengegaan.
- 3 en 5 Een 112-oproep via een vaste telefoonaansluiting is eenvoudig te herleiden tot een pand of inrichting waar deze aansluiting gerealiseerd is. Dit verklaart ook waarom via vaste toestellen veel minder misbruik wordt gepleegd dan met mobiele toestellen. In het geval van een mobiel toestel met abonnement zijn persoons- of bedrijfsgegevens, ook te herleiden. In geval van een prepaid toestel is dit echter niet het geval. Europese regelgeving bepaalt dat bellers zonder SIM-kaart toch 112-noodoproepen moeten kunnen plaatsen. SIM-kaartloze bellers zijn

verantwoordelijk voor het grootste gedeelte van het misbruik van 112. Omdat blijkt dat het niet mogelijk is om met één enkele maatregel het misbruik van het alarmnummer 112 te beperken wordt een samenhangend pakket van maatregelen getroffen. Ik ben nog in overleg met de korpschef van het KLPD over de criteria voor de toepassing van een aantal van deze maatregelen. De maatregelen zijn als volgt.

- Technische maatregelen
De technische maatregelen zijn het versturen van voice- en sms-bommen en vanaf juni 2009 het via een aparte procedure afhandelen van SIM-kaartloze 112-oproepers (elektronische filtering). Bij SMS- en voicebommen worden in geval van beperkt misbruik waarschuwingen naar de betreffende mobiele telefoons gezonden. Bij SIM-kaartloze oproepen wordt geen nummer meegezonden, hierop zal elektronisch filtering worden toegepast. Ik overweeg ook tijdelijke afsluiting als maatregel, maar ik wil eerst de criteria vaststellen waarbij tijdelijke afsluiting mag worden toegepast. Ieder toestel heeft een zogenaamde IMEI-code die niet te herleiden is tot persoon- of bedrijfsgegevens, maar maakt het wel mogelijk een

112-oproep van een toestel te herkennen. De verwachting is dat in het tweede halfjaar de providers deze IMEI-code beschikbaar zullen stellen. Deze IMEI-code kan door de centrale van het KLPD herkend worden en zorgdragen voor het (tijdelijk) blokkeren van betreffende toestel.

- Organisatorische maatregelen
Een organisatorische maatregel is het verbeteren van de informatie-uitwisseling over misbruik tussen de 112 centrales door een landelijke registratie waardoor het mogelijk is om tijdens een misbruikoproep eenvoudig te achterhalen of er door het betreffende nummer al vaker misbruikoproepen gepleegd zijn.

- Juridische maatregelen
Een juridische maatregel is het vervolgen van notoire misbruikers van het alarmnummer 112 op basis van artikel 142 van het Wetboek van Strafrecht (vals alarm). Een speciale opsporingswerkgroep bij het Korps Landelijke Politie Diensten verricht onder leiding van het Openbaar Ministerie onderzoek naar notoire gevallen van misbruik.

- Communicatieve maatregelen
In het najaar van 2009 zal een landelijke voorlichtingscampagne worden geïnitieerd waarna tegelijkertijd of in ieder geval vlak daarna, extra handhaving zal plaatsvinden.

4

Het misbruik van 112 is in het wetboek van Strafrecht gekwalificeerd als een misdrijf. Bij de Wet herijking strafmaxima van 22 december 2005, Stb. 2006, nr. 11 (in werking getreden op 1 februari 2006) is de maximumgevangenisstraf voor het misbruik van een alarmnummer voor publieke diensten, verhoogd van twee weken naar drie maanden en is de maximale geldboete verhoogd van de tweede naar de derde categorie. Ik deel uw mening dat het misbruik van 112 een misdrijf moet blijven.

De Wet OM-afdoening maakt het mogelijk dat het Openbaar Ministerie misdrijven waarop maximaal zes jaar gevangenisstraf staat en alle overtredingen kan afdoen door het uitvaardigen van een strafbeschikking. Zoals u bekend zal zijn, wordt de Wet OM-afdoening gefaseerd ingevoerd. In de brief van 22 oktober 2007 van de minister van Justitie (Kamerstukken Eerste Kamer 2007–2008, nr. 29 849 I, blz. 4 en 5) is

aangegeven dat in de Aanwijzing OM-afdoening van het College van procureurs-generaal duidelijk zal worden gemaakt welke strafbare feiten in welke gevallen met een strafbeschikking worden afgedaan. Misbruik van een alarmnummer voor publieke diensten kan op grond van deze Aanwijzing nu nog niet worden afgedaan met een strafbeschikking. Mogelijk zal dit wel het geval worden in een latere fase van de invoering van de Wet OM-afdoening (zie de Aanwijzing OM-afdoening, 2007A007, Stcrt. 2008, 19). Het College zal – op basis van de evaluatie van de eerste fases – besluiten welke overtredingen en misdrijven door middel van een strafbeschikking zullen worden afgedaan. Na die evaluatie zal dus ook worden bezien of het misbruik van een alarmnummer voor publieke diensten via de OM-afdoening kan worden afgehandeld. Overigens strekt de strafbeschikking niet ter voorkoming van vervolging, maar betreft het een afdoeningsvorm waarin het OM een zaak kan vervolgen en bestraffen.